

Verksamhetsstöd ur penningautomatmedel

Antagna den 15.9.2017

Ändamål

Syftet med verksamhetsstöd är att främja en bred och mångfacetterad medborgarverksamhet i det åländska samhället. Medel från penningautomatföreningens avkastning ska stöda projekt och ändamål inom verksamhetsområden som är till nytta i det åländska samhället i enlighet med penningautomatföreningens ändamål.

Stödberättigade verksamhetsområden är sociala, miljö, ungdoms, idrotts, kultur och övriga verksamheter som inte kan hänföras till de nämnda, men som uppfyller ett allmännyttigt ändamål. Beviljande av stöd baserar sig på en årlig prövning av kompletta inlämnade ansökningar.

Stödtagare

Stödtagare är på Åland hemmahörande registrerade ideella organisationer, annan juridisk person eller företag som kan definieras som allmännyttigt och inte vinstdrivande, vilka har varit registrerade minst ett kalenderår före ansökningsåret och bedrivit kontinuerlig verksamhet.

Stödberättigade organisationer ska vara allmännyttiga. Enligt definitionen i 22 § ISkL ska ett samfund uppfylla tre kriterier, för att klassificeras som allmännyttigt. Ett samfund är allmännyttigt om:

1. det verkar enbart och omedelbart för allmän fördel i materiell, andlig, sedlig eller samhällelig bemärkelse;
2. dess verksamhet inte enbart gäller begränsade personkategorier;
3. det inte genom sin verksamhet bereder dem som är delaktiga i samfundet ekonomisk förmån i form av dividend eller vinstandel eller i form av sådan lön eller annan gottgörelse som är större än skäligt.

Organisationen ska vara öppen för alla. Verksamheten ska inte ersätta lagstadgad verksamhet utan kan endast komplettera den.

Undantagsvis kan annan verksamhet stödjas förutsatt att särskilt budgetbeslut finns.

Ansökan och ansökningstid

Ansökningstidpunkten är senast den 15 oktober året före verksamhetsåret.

I ansökan och budget ska tidigare års outnyttjat bidrag och överskott beaktas. En förklaring till överskottet bifogas ansökan för att det faktiska behovet av bidrag ska kunna bedömas. En reserv motsvarande två månaders verksamhetskostnader anses som skälig och behöver inte särskilt förklaras.

Ansökan görs digitalt på en särskild fastställd blankett som finns på [landskapsregeringens hemsida](#). Där ska följande information framgå:

1. Budget med inkomster och kostnader

2. Verksamhetsplan
3. Verksamhetsberättelse, vad som gjorts året innan
4. Bokslut, revisionsberättelse (verksamhetsgranskning) senast fastställda
5. Föreningens stadgar
6. Likviditet per den 30 september med eventuella förklaringar till särskilt hög eller låg likviditet
7. Medlemsavgifter
8. Antal anställda och lönekostnader
9. Medlemsantal, uppskattat antal frivilligt arbetade timmar
10. Jämställdhetspolicy
11. Alkohol- och drogpolicy
12. Hållbarhet i planering och genomförandet av verksamheten för att bidra till förverkligandet av Utvecklings – och hållbarhetsagenda för Åland med fokus på de sju strategiska utvecklingsmålen och visionen. Det kan t.ex. handla om beskrivning av hur organisationen arbetar för att minimera verksamhetens negativa miljöpåverkan eller sociala frågor som ökad tillgänglighet för nya medlemsgrupper, jämställdhet och delaktighet. <http://barkraft.ax/>.

Vid bedömning av ansökan tas i beaktande frivilliginsatsernas andel av verksamheten samt dess möjlighet till samverkan med lokala samhällsinsatser.

Förhandsbesked om stöd ges normalt inte, då beslut fattas utifrån en likvärdig behandling där kompletta ansökningar ställs i relation till varandra.

Form av stöd

Stödet kan ges som bidrag för löpande verksamhet eller för särskilt ändamål. Verksamhetsstödet för löpande verksamhet beviljas för ett verksamhetsår i taget (kalenderår).

Ett specialprojekt ska ha egen budget och pågå under en viss tid. Ett specialprojekt är ett utvecklingsprojekt med anknytning till den stadgeenliga verksamheten. Specialprojekten kan även vara helt externa och verksamhetsbidrag är inte ett krav för att beviljas projektbidrag.

Stödberättigande kostnader och utbetalning

Stödberättigade kostnader är varken styrelsearvoden eller löner till styrelsemedlemmar för möten, ekonomiadministration eller skötsel av medlemsregistret. För anställd personal ska lönenivån vara skälig i jämförelse mot gängse avlöning för motsvarande arbetsuppgifter och ansvar.

En allmännyttig förening kan bedriva begränsad momspliktig verksamhet. Stöd kan endast erhållas för den momsfria verksamheten. Om föreningen har verksamhet som både är momspliktig och momsfri måste det i ansökan framgå till vilken del verksamheten är momspliktigt eller inte.

Redovisning över verksamhetsbidragets användning ska avges efter fastställt bokslut eller senast i samband med därpå följande bidragsansökan.

Utbetalning görs i en eller flera rater under året. Bidrag understigande 50.000 euro kan utbetalas i en rat.

För bidrag för särskilt ändamål s.k. specialprojekt gäller följande. Godtagbara kostnader är sådana kostnader som uppkommit efter inlämnad ansökan om stöd och inom angiven projekttid. Godtagbara kostnader är kostnader direkt hänförliga till specialprojekt för vilka bidragsmottagaren är betalningsskyldig inom projekttiden. Utbetalning görs i efterskott mot redovisade godkända kostnader då delredovisning eller slutrapport inlämnats till landskapsregeringen. Redovisningen ska innehålla en sammanställning av kostnaderna med summeringar samt kopior på fakturor och kontoutdrag. Slutrapporten ska beskriva hur projektet genomförts och hur målsättningarna med projektet nåtts. Sista inlämningsdag för redovisningen framgår av beslutet.

Ett förskott kan beviljas om arrangörens likviditetssituation det förutsätter. Förskottet kan utgöra maximalt hälften av det beslutade stödbeloppet.

Undantagsvis kan projekttiden förlängas, förutsatt att en skriftlig anhållan lämnats till landskapsregeringen före projekttidens slut för bedömning och beslut.

De stöd som hanteras av Kulturdelegationen och Ålands Idrott omfattar även projektunderstöd och omfattas därför inte av detta regelverk för specialprojekt.

Särskilda villkor

Föreningen ska uppbära medlemsavgift för sina medlemmar. Bidragsökande ska sträva efter en egen finansiering för ordinarie verksamhet motsvarande ca 10 % av kostnaderna. Övriga understöd, medlemsavgifterna m.m. räknas som egen finansiering.

Om organisationen i sin bokföring upptagit medel i fonder eller reserver för framtida särskilt ändamål, ska det till ansökan bifogas styrelsens protokollförda beslut över hur och när dessa medel ska användas i framtiden. Behov av reservationer kan beaktas om verifierbart behov över de framtida utgifterna föreligger och en utredning bifogas ansökan.

För att ge en helhetsbild av organisationens behov av verksamhetsbidrag ska en redogörelse av de ekonomiska tillgångarna t.ex. banktillgodohavanden, aktier, fonder och egendom bifogas ansökan. Redogörelsen ska innehålla en beskrivning om hur dessa används. Nivån på verksamhetsbidraget kan minskas om den sökandes tillgångar är väsentliga.

Då en organisation erhåller bidrag för en allmännyttig verksamhet och samtidigt bedriver begränsad försäljning av varor eller tjänster för en aktivitet inom samma verksamhetsområde, ska redogörelse över nämnda försäljningsrelaterade kostnader och intäkter upprättas. Denna redogörelse ska bifogas ansökan eller senast i samband med färdigställande av bokslut inlämnas till landskapsregeringen. Landskapsregeringen förbehåller sig rätten att kunna justera innevarande års bidragsnivå i förhållande till influtna nettointäkter för föregående verksamhetsårs försäljningsaktiviteter.

Personal

En organisation kan ha ordinarie anställd personal eller tillfälligt anställd personal t.ex. projektanställda och sommarpersonal. Organisationen ska definiera de olika anställningarna, lönen och årskostnaden per anställning i budgeten. Vid inköp av tjänster för verksamhetsledning ska timlönen uppges tillsammans med planerade antalet arbetstimmar. Då ansökan inkluderar nyanställning av ordinarie personal ska det i ansökan framkomma orsaken till nyanställningen. Grundprincipen är en restriktiv anställningspolitik och att eventuella nyanställningar ska motiveras noggrant.

Hållbar utveckling och Utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland

Syfte med att arbeta med hållbar utveckling är att uppnå en samhällsutveckling som tillgodoser behoven idag utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodoses sina behov. För att syftet ska uppnås måste det finnas en samverkan och balans mellan ekologiska, ekonomiska och sociala aspekter.

Visionen för Åland, som beskrivs i *Utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland*, är att alla kan blomstra i ett bärkraftigt samhälle på fredens öar, <http://barkraft.ax/>

I agendan finns sju strategiska utvecklingsmål som ska uppnås senast år 2030:

1. Välmående människor vars inneboende resurser växer
2. Alla känner tillit och har verkliga möjligheter att vara delaktiga i samhället
3. Allt vatten har god kvalitet
4. Ekosystem i balans och biologisk mångfald
5. Attraktionskraft för boende, besökare och företag
6. Markant högre andel energi från förnyelsebara källor och ökad energieffektivitet
7. Hållbara och medvetna konsumtions- och produktionsmönster.

Målet vid beviljande av penningautomatmedel är att gynna verksamheter som uppfyller ovan definierade stödkriterier och villkor samt strävar mot en hållbar utveckling. Verksamhet och specialprojekt som bidrar till förverkligandet av Utvecklings – och hållbarhetsagenda för Åland prioriteras. I ansökan behöver tydligt framgå hur man arbetar för att förverkliga agendan samt vilka direkta åtgärder man avser att genomföra.

Jämställdhet

Jämställdhetsmålet vid beviljande av penningautomatmedel är att resursfördelningen mellan kvinnor, män, flickor och pojkar ska ske på jämlika villkor. Därför ska varje organisation i ansökan om bidrag samt i redovisningen ange fördelning av kvinnor/flickor och män/pojkar av organisationens verksamhet. I sin jämställdhetspolicy ska organisationen ange hur man arbetar för att främja jämställdhet i sin verksamhet. Vid bedömningen av anslag görs en analys av inkomna ansökningar med syfte att eftersträva jämställd fördelning av penningautomatmedel.

Inkludering, mångfald och tillgänglighet

Föreningar och organisationer spelar en viktig roll för att främja delaktighet, inklusion och goda relationer bland många olika grupper kring delade fritids- och specialintressen så som kultur, idrott och annat. Att medvetet arbeta för att inkludera flera bidrar till att uppnå utvecklings- och hållbarhetsagendans mål ett och två och främjar social hållbarhet. Det räcker dock inte med att konstatera att alla är välkomna, utan det krävs en ökad medvetenhet hos föreningarna för att synliggöra eventuella hinder för deltagande och fundera kring hur kommunikation, mötesformer, mötesplatser (fysisk infrastruktur) och annat eventuellt kan utvecklas för att inkludera fler och förverkliga potentialen som finns hos alla. Åtgärder som visar att man aktivt arbetar med att öka tillgängligheten för att inkludera fler i den ordinarie verksamheten prioriteras. Riktade satsningar kan också göras i form av specialprojekt.

Laghänvisningar*

LL (1988:50) om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti.

LL (1966:10, ändr. 52/1993) om lotterier.

LF (1993:56) om Ålands Penningautomatförening och dess verksamhet.

Idrottslag (1983:42) för landskapet Åland

LF (1999:3) om överföring av vissa förvaltningsuppgifter på Ålands idrottsförbund
LL (1996:53) om Ålands kulturdelegation
LL (1994:43) angående tillämpning i landskapet Åland av lagen om offentlig upphandling, ändrad genom ÅFS 50/2007
LF (1998:101) om offentlig upphandling.
Anslag i landskapets budget, budgetmoment
Lag om offentlig upphandling (FFS 348/2007)
ÅFS (2015:52) gällande vissa upphandlingar
Föreningslag (FFS 503/1989)
Lag om sociala företag (FFS 1351/2003)
Inkomstskattelag (FFS 1535/1992)
FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

EU:s statsstödsregler

Artikel 107 FEUF-fördraget (Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt) (Tidigare art 87 EG-fördraget)

Det s.k. Montipaketet; Kommissionens beslut (2005/842/EG), gemenskapens rambestämmelser för statligt stöd i form av ersättning för offentliga tjänster (2005/C297/04) samt kommissionens direktiv 2005/81/EG om ändring av insynsdirektivet.

De s.k. Altmarkkriterierna enligt Europadomstolens dom i mål C-280/00

De minimis-förordningen, Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpning av artiklarna 107 och 108 i EU-fördraget på stöd av mindre betydelse.

Kommissionens beslut 2005/842/EG av den 28 november 2005 om tillämpningen av artikel 86.2 i EG-fördraget på statligt stöd i form av ersättning för offentliga tjänster som beviljas vissa företag som fått i uppdrag att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse.

Om inte ovanstående regler kan tillämpas ska en förhandsanmälan om ersättningen lämnas till kommissionen och gemenskapens rambestämmelser 2005/C297/04 ska istället tillämpas.

*) Uppgifterna om gällande lag uppdateras löpande när aktuell lagstiftning ändras.